

at være en forsvarlig Sognepræst, uden at tage Deel med i de Anliggender, som høre hen under Fattigforsørgelsen. Jeg vil dertil vælge den Klasse af Fattiglemmer, der efter Reglementet for Fattigvæsenet af 1803 udgjør den anden Klasse, nemlig Børnene. Børns Opdragelse er saa vanskelig en Opgave, at den ofte mislykkes endogsaa for Forældre, hvis Hjerte Naturen har udrustet med alle de gode Kræfter, som skulle sætte istand til at løse denne Opgave. Hvor langt lettere kan den da mislykkes for en Fattigvæsenbestyrelse, som skal sørge for Andres Børn, som skal sørge for Børn, hvis Fæder man ikke kan finde, og hvis Moder hellere end gjerne søger at blive fri for dem. Der kan vel blandt disse Classer af Mødre findes saadanne, som antage sig deres Børn med stor Omhu og Omhu, vel vidende, at, dersom der skal være nogen Opdragsning for dem selv, da maa den komme derved, at det Barn, som de fødte til Verden, bliver artet saa vel, at det bliver dem baade til Ære og til Støtte. Men der gives paa den anden Side ogsaa Mødre, som man ikke uden Grund kan henregne til de unaturlige Mødre. Og nu kan jo vel Fattigbestyrelsen tage Børnene fra disse og sætte dem ud paa andre Steder og hos andre Føll, men Vensflabet formaaer saameget her i Verden, at det ikke er uden Exempler, at Pleieførelsbrene for saadanne Børn have troet at gjøre den vedkommende Moder en Tjeneste ved at behandle Barnet saaledes, at det lidt senere eller lidt tidligere maa komme til at forlade Verden, saaledes at hun kan blive befriet for det. Slige Pleieførelsbrene give ikke Børnene Forgift, og de mishandle dem ikke; men, naar Sognepræsten møder paa Kirkegaarden for at kaste Jord paa et saadant Barns Lig, da kan det let hændes, at han, naar han faaer den Dødsattest i sin Haand, som Lægen skal skrive, seer, at Navnet paa den Sygdom, som Barnet er dødt af, er Atrophie; naar han nu er bleven opmærksom derpaa og saa, efterat være kommen hjem, spørger Lægen, om det er ganske eensbetydende med, at Barnet er dødt af Mangel paa Føde eller Næring, saa vil Lægen vel oftest svare ham Nei, men han vil rigtignok undertiden svare dette Nei med et Skuldertræk, som maa være Præsten et Beviis for, at Neiet

gjælder saa meget som Ja. Skriver Sognepræsten saa til Dørrigheden eller Politimesteren og beder denne om i Anledning af den omtalte Lægeattest at optage Forhør og anstille Undersøgelse, da vil Svaret derpaa oftest blive, at derved er der Intet at gjøre. Det kan nu ogsaa gjerne være, at der for den borgerlige Dørrighed, for Politimesteren og Lægen ikke er Noget at gjøre; men for en Sognepræst er der Meget at gjøre i et saadant Tilfælde. Han kan dog umuligt staae ligegyldig ved, at Tænkemaaden i hans Menighed undergraves og forværres saaledes, at det kan blive antaget for at være en halv Barmhjertighedsgjerning — rigtignok kun en halv Barmhjertighedsgjerning og en halv Forbrydelse, men dog saaledes, at den største Halvdeel kommer paa Barmhjertighedens Side, — at see at slaffe Børn, som ere fødte udenfor Ægteskab, og som ere forladte af deres Moder og overantvorbode til Fattigbestyrelsens Omsorg, saasnart som muligt en ikke altfor smertelig Bortgang fra Verden. En Sognepræst kan ikke være ligegyldig derved, og han kan derfor ikke godt finde sig i, at det Æneste, som han har at gjøre ved Sagen, er at staae ved Graven og kaste Jord paa, som om han dermed vilde give tilkjende, at nu havde han indviet det Mennekeliv, som saaledes var sluttet, til Forglemmelse. Hvad jeg her har anført, er kun et Exempel paa, hvorledes en Sognepræst blot ved at udøve sine kirkelige Forretninger og opfylde sin kirkelige Pligt kan komme i Forbindelse med Fattigforsørgelsen. Han kan ikke være ligegyldig ved den; han var ikke værdig til at kaldes med det Navn Præst, dersom han var det. Men, er han ikke ligegyldig ved den, da maa han dog puste ibetmindste at have Afgang til om muligt at kunne tale et Ord med i Fattigvæsenets Bestyrelses Forhandling om Fattigvæsenets Anliggender. Der gives naturligtviis mange Leiligheder, ved hvilke en Sognepræst vilde kunne finde Trang og Tilskyndelse dertil. Børnene vore saaledes f. Ex. op, blive 7 Aar gamle og skulle gaae i Skole; hvem passer saa paa, at de gaae i Skole? Det er ikke ualmindeligt, at saadanne Børn, der ere fødte udenfor Ægteskab, efter Moderens Dødsfald blive udsatte i en anden Commune end den, hvori Moderen er forsørgelsesberettiget,